I. évfolyam. 9. szám. Devecser, 1927. Junius 12.

DEVECSERI UJSÁG

Társadalmi, közgazdasági és politikai hetilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 8 pengő
Fél » 4 »
Negyed » 2 »
Egyes szám ára 20 fillér

Felelős szerkesztő: Dr. SOMOGYI KÁROLY

Kiadótulajdonos: HUSS FERENC

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Devecser, Klapka-ucca 16.
TELEFON 23.
Ide intézendők a lapot érdeklő mindennemü közlemények

Az uj polgári iskola.

Irta: Maday Gyula országgyülési képviselő.

A polgári iskolák reformjáról szóló törvényjavaslat immár a felsőházi retortákon is átment, semmi akadálya annak, hogy hamarosan törvényerőre emelkedjék.

Az alapvető intézkedéseket átveszi a polgári iskolákról, illetve a népiskolákról szóló 1868. évi XXXVIII. tcikkből, a kettő között azonban mégis fundamentális külömbségek vannak, amelyek ezt a két törvényt egymástól elválasztják és megkülönböztetik és amelyek voltaképpen ennek az uj törvénynek a létjogosultságot megadják.

Mindenekfölött tartalmazza az uj törvény a polgári iskola feladatának pontosabb körvonalazását, ami a 68-iki törvényből ugyszólván teljesen hiányzott. Ez a hianyosság lett azután forrása annak a sok ingadozásnak, kisérletezésnek, amelyet 59 esztendő óta a polgári iskolák története felmutatott. Az 1868-iki törvény nagy általánosságban vetette oda a polgári iskolák tananyagát s ezt olyanformán határozta meg, hogy a polgári iskolákban körülbelül a középiskolák tananyagát tanitják, a klasszikus tudományok leszámitásával és azzal a különbséggel, hogy a bizonyos tárgyak a polgári iskolákban egyszerüen csak megkezdenek, de arrol törvény nem gondoskodott, hogy a polgári iskolában töltött négy esztendő bizonyos műveltségnek tökéletesen befejezett egészét adja és az ifjuságot csak részműveltséggel látta el.

A polgári iskolát végzett ifju érezte műveltsége befejezetlenségét, de érezték az illetékes körök is. Ezért kisérleteztek olyan irányban, hogy talán a szakképzés tekintetében kellene a polgári iskolák rendszerét jobban kiépiteni. Összekapcsolták az V. és VI. osztályt egy tanműhellyel, ugyhogy az ifju délelőtt elméleti órákat hallgatott, délután pedig mint iparostanonc ezekben a tanműhelyekben foglalkozott. Az élet azonban azt bizonyitotta, hogy a nevelésnek ez a kevert, hibrid formája semmi körülmények között nem válik be. A közoktatásügyi kormány azután ezt a formát kénytelen volt beszüntetni. Kisérleteztek ugy is, hogy a polgári iskolára egy kereskedelmi tagozatot épitettek fel, az V. és VI. osztály mellé létesitettek egy VII. kereskedelmi osztályt. Ennek a vége az lett, hogy volt egy tiszta polgári iskola s azután egy ágazat, amelynek a tetejébe a kereskedelmi tanfolyam volt felépitve. Ez utóbbi népesedett be, ellenben az amely általános neveléssel foglalkozott, elnéptelenedett. Később a polgári iskolából alakultak ki a szakiskolák, a felső ipariskola megszületésére is a tanműhelyekkel összekapcsolt polgári iskola adta meg az impulzust. A két iskolafaj szülőanyja tehát, mindenesetre a polgári iskola.

Ezzel a polgári iskola tisztázta azt a nagy problémát, hogy a nevelés, az általános műveltségadás problémáját a szakképzéstől el kell választani. Ezért fogalmazta meg az uj törvény a polgári iskola feladatát olyképpen, hogy annak célja az ifjut erkölcsi és hazafias szellemben és gyakorlati irányban nevelni és előkésziteni a szakiskolákra, amelyek most már a felsőipari, a felsőkereskedelmi és ujabban a felsőmezőgazdasági iskolával alaposan ki vannak épitve.

A polgári iskolák zürzavaros helyzetét bonyolulttá tette a felügyelet kérdése is. A polgári iskolát annak idején, az 1868. évi XXXVIII. tcikkbe, szinte incidentaliter vették fel. *Csengery* Antal inditványozta, hogy a népoktatási törvény keretében gondoskodjanak a polgári tömegek gyermekeinek neveléséről is és Csengeri fogalmazásában iktatták be törvényjavaslatba a polgári iskolák megszervezését.

Az azonban, hogy ez meglehetős előkészületlenül odavetett munka volt, különösen a felügyelet terén nagyon megboszulta magat. A polgári iskolákat ugyanis a törvény a tanfelügyelők hatáskörébe utalta, akiknek munkája az általános népoktatás folytán annyira kiszélesedett, hogy idő hijján fizikailag is képtelenekké váltak a polgári iskolák irányitására és szakszerü felügyelésére. Ez a törvényjavaslat megadja a jogot a miniszternek arra, hogy a polgári iskolák felügyeletének kérdését rendeletileg szervezze.

Az uj polgári iskola hozzásimul az élethez, nem akar ideálokat papirra vetni, hogy azok papiron maradjnnak, mint ahogy papiron maradt a 68-iki törvénynek az a rendelkezése, hogy minden 5000 lelket számláló község kötelezve van polgári iskola felállitására, tehát imperative van kötelezve. Sajnos, az eltelt 59 esztendő a törvénynek ezt a passzusát, egyszerüen végrehajthatatlannak mutatta. A törvénynek uj fogalmazása, ebben a tekintetben fakultativ rendelkezést tartalmaz, amennyiben felruházza a minisztert, hogy belátása szerint tegye kötelezővé egyes községek vagyoni, kulturális és más társadalmi viszonyainak figyelembevételét.

Az élet parancsa — mert sajnos, meg kell alkudni a kényszerhelyzettel — a koedukáció kérdése, a fiuk és lányok együttnevelésének problémája, amelyet a 68-iki törvény expressis verbis eltilt. Ha azonban ki akarjuk épiteni a polgári iskolák hálózatát, látjuk, micsoda leküzdhetetlen anyagi nehézségekbe ütközik ez akkor, ha egymással parallel tagozatot akarunk kiépiteni, külön a fiuk, külön leányok számára, ugyhogy az előtt a probléma előtt állunk, hogy vagy lesz koedukáció és akkor lesz iskola, vagy nem lesz iskola, mivel a külön fiu- és külön leány-polgári iskolák kiépitése egyszerüen keresztülvihetetlen. Az idevágó rendelkezést különben a törvény csak átmenetinek szánta.

Talán az egész javaslat punctum saliense a polgári iskolai épitési alap megteremtése. Hiszen az 1868-iki törvénynek éppen ez a legnagyobb hibája, hogy elrendeli ugyan az 5000 lelket szamláló községek számára a polgári iskola állitásának kötelezettségét, azonban sem szankcióról nem gondoskodik, sem pedig az anyagi feltételek megteremtéséről. Ennek a törvénynek szankciója, amely most életbe lép, voltaképpen ez az alap, ez a polgári iskolai épitési alap, ahol a nemzet részéről nagyon komoly áldozatkészségre van szükség. De ha ezt a pénzügyi áldozatot meghozza a nemzet, mint ahogy meghozza, akkor a polgári iskolához fűzött nagy művelődési és nemzeti igények minden körülmények között teljes kielégitést nyernek.

Tisztelettel kérjük mindazon vidéki olvasóinkat, akik lapunk eddigi számait megtartották, hogy a lap zavartalan szétküldése érdekében az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek.

Aratás küszöbén.

Alig pár hét és el fog válni, hogy menynyiben ment teljesedésbe a gazda reménysége. A kalászos terények közül a rozsnak sorsát jó részben eldöntötte már a májusi fagy és szeszélyes időjárás; szalma talán lesz elég, de szem kevés. A buzát is nagyon megviselte, megsanyargatta a hideg; a növény tüdei, az alsó levelek, melyeken keresztül lélegzik, elsárgultak, visszamaradt e miatt a magtermő kalász is a fejlődésben. Környékünkön az árpa és zabvetések igen silányak: oka a hideg, meg azután az esőhiány. Gazdagon burjánzik azonban az elbokrosodni nem tudott gabonanövények között a gaz, a mindenféle gyimgyom. A kapás vetemények nagyon sinylik a szárazságot és ha rövid időn belül kiadós eső nem lesz, a kukoricák is kisárgulnak. A szőlők a fagykártól, mely a mélyebb fekvésűekét ugyszólván teljesen tönkretette, eltekintve, elég szépen fejlődnének, de a fürthozatal kevés, emellett a hideg, szeles idő nagyon árt a virágzás lefolyásának.

Mindent tekintetbe véve az idei aratás nem kecsegtet valami dus eredményekkel; az még az időjárás megjavulása mellett is jóval alul marad a közepesen.

Ezek a kilátások szomoru gondolatokat támasztanak mindenkiben és aggodalommal töltenek el bennünket. Aratás csak egy van egy esztendőben és ha a föld annyi verejtékes munka gyümölcsét nem hozza meg: a mi földmives országunkban kevés lesz a kenyere minden más foglalkozásu polgárnak is. Egy rossz termés erősen megingatja az alig-alig még talpraállitott csonka ország gazdasági egyensulyát. A szegénység ugyis igen nagy, az eladósodás ijesztő mérveket ölt. Miből fogunk élni, miből fogjuk fizetni az adósságoknak csak a kamatait is? Adja Isten, hogy a sötéten látók aggodalmait a jövü megcáfolhassa. Talán vannak jobb vidékei is e megrabolt kevés magyar földnek, hol gazdagabb eredményekkel biztat az idéi termés.

A mi környékünk népét sem akarjuk elrettenteni. De szüséges, hogy inkább rosszal számoljunk. Különös gondot és figyelmet kell forditanunk a mezőgazdasági termelés azon ágaira, ahol még szorgalmas és okszerü munkával — Isten segitségével — lehet az eredményeken javitani. Ki akarjuk itt kiváltképpen emelni az állatgazdaságot, mely a meglehetősen kedvező takarmánytermés mellett pótolhatja a gabonamagvakban bekövetkezett veszteséget.

Mindannyiunknak pedig saját jól megértett érdekünkben kötelességünk a takarékoskodás, az igényeknek korlátozása és lefokozása a legegyszerübb mértékre, ami annyit jelent, hogy senkise nyujtózkodjék tovább a takarójánál!

Szőlősgazdák figyelmébe!

Az elmult években gyakran fellépő peronospora és liszttharmat ellen permetezzük szőlőinket az olcsó, de a tapasztalatok alapján biztos hatásu

VINOLLAL

Kapható: a Nemzeti Közgazdasági R.-t. somlóvidéki képviseleténél: a devecseri és a somlószőllősi gyógyszertárakban.

Ára kilogrammonként 76 fillér

Hogyan védekezzünk a mételykór ellen?

Irta: dr. Kovács Sándor körállatorvos.

Ezek szerint a mételyek fejlődésének két feltétele van és pedig a viz, valamint az iszapcsiga. Ennek ismerete mutatja meg a legelők és rétek mételymentesitésének utjait, melyeket röviden az alábbiakban összegezek.

Törekednünk kell elsősorban arra, hogy 1.) a mételykóros állatok a most már mindenki által ismert Distollal gyógykezeltessenek, mert a gyógyszer nemcsak a mételyeket, valamint azok petéit biztosan elpusztitja, hanem a sulyosan beteg állatokat is meggyógyitja. 2.) ahol állataink legelnek, mételykóros állat ne hajtassék ki, mert a bélsárral kiüritett peték állandó fertőzést idéznek elő. Ez igen fontos intézkedés, melyre a földmivelésügyi miniszter is utalt, amikor elrendelte, hogy mételykóros állatok, melyek nem gyógykezeltek, közös legelőre nem hajtattak ki, hanem az egészségesektől elkülönitve külön pásztor felügyelete alatt tartandók. 3.) Mételykóros állatok trágyáját csak száraz szántóföldekre vitessük ki; de ha ez nem hajtható végre, akkor halmozzuk fel, kupacoljuk egyrakásra, takarjuk be földdel, hogy jó meleg képződjék benne. Ha a trágya úgy áll 4—6 hétig, akkor a benne levő peték kikelnek, de ott el is pusztulnak, mert nincs viz és csiga. 4.) Mételyes állatok máját kutyáknak ne adjuk nyersen, csak megfőzve, mert a mételypeték a kutya belein sértetlenül áthaladnak és igy ott, ahol megfordulnak, fertőzi a területeket. 5.) *Szedessuk és pusztitsuk a csigakat erre a célra betanitott emberekkel,* vagy hajtassunk ki a területekre libákat, kacsákat, melyek felfalják a csigákat annélkül, hogy bajuk támadna. A csigáknak emberi erővel való összegyüjtése nemcsak költséges, hanem körülményes eljárás is volna, ezért a gyakorlat igényeinek nem felel meg. *A csigák elpusztitasara legcélszerübben a rézgálic oldatot használhatjuk,* mely 1 : 500.000, azaz ötszázezerszeres higitásban is elöli az iszapcsigát. Az eljárás abban áll, hogy a legelő vagy rétek azon részeit, melyek viszállásosak szoktak lenni, vagy amelyek az előző évben viz alatt állottak, a jelzett higitásu oldattal a szőlők, vagy fák permetezésére, vagy az utcák locsolására használt fecskendőkkel, vagy pedig közönségesen használt locsoló kannával megöntözik. Az álló, vagy lassan folyó vizeket ugy tehetjük ártalmatlanná, hogy hozzávetőlegesen megállapitjuk a viz mennyiségét és ehhez adunk annyi rézgálicot, amennyi az 1 : 500.000 oldatot adja. Az ilyen higitásu viz állatokra nem veszedelmes, mérgezéstől tartani nem kell, hiszen csak utalnom kell a juhászok azon régtől fogva ismert szokására, hogy a szőrférges, vagy bélgilisztás juhaiknak 1—2 gm, tehát nagyon sokszorosan felülmuló kristályos rézgálicot adnak belsőleg anélkül, hogy valami baj adódnék elő. A rézgálicos eljárást legalább egyszer megkell ismételni, hogy a csigák nyulós, nyálkás csomókban lévő petéit biztosan elpusztithassuk. 6.) A legelők és rétek mételymentesitésének további módja a nedves helyeknek lecsapolás és alagcsövezése volna. Ez az eljárás természetesen igen költséges és a mai gazdasági viszonyok között nem is hajtható végre, bár a kiadások néhány év mulva megtérülnének az által, hogy uj legelő területek állanának rendelkezésünkre. De ha már nem alagcsövezhetünk, akkor a vadvizeket egy kis árkolással levezethetjük és ha erre sincs fedezet, akkor a veszedelmes helyeket körül kell korlátozni, vagy a kisebb pocsolyákat tömjük be, mert a száraz legelőn és réteken a métely ki nem fejlődhetik.

A legelők és rétek fertőtlenitésére alkalmazhatjuk 7.) a frissen oltott mészviz 3%-os oldatát. (1000 liter vizbe 3 kgm. mész.) Mindenkor friss mészvizet, tehát aznap készittettet kell megöntözni, a régi nem ér semmit! Ha az egész legelőt nem áll módunkban mészvizzel megöntözni, akkor legalább a mélyebb fekvésü részeket locsoljuk meg. A frissen oltott mészviz nem ártalmas a háziállataink egészségére, mert a levegőben levő szénsavval a mészvizben lévő calciumhydroxyd carbonátokat képez és igy még a rétjeinket mütrágyázhatjuk is.

Németországban a legelők és rétek fertőtlenitésére a zöld vagy vasgálicot és a káliumtrágyát ajánlják, ez utóbbi természetesen drága és költséges.

Miután az idei járvány alkalmával szerzett tapasztalatók azt igazolják, hogy a nedves helyekről származó és nem elég gondosan megszáritott széna alkalmilag *istálló fertőzest* létesithet, minden gazda iparkodjék a lekaszált füvek tökéletes kiszáritására és a félig nedves szénát ne raktározza el a hüvös, nyirkos pajtákba, mert igen szomoru és keserves tapasztalatokat szerezhet. A kisérletes vizsgálatok szerint a *mételylárvák három hetig állanak ellen a kiszáradásnak* és mivel a nyáron lekaszált széna 2—3 hónap mulva kerül feletetésre, tehát a hiányosan megszáritott és behordott széna hónapok mulva válik veszedelmessé, vagyis akkor, amidőn feletetésre kerül a sor.

Csapadékos, nedves időjárás esetén ha a széna tökéletes kiszáritása nem sikerült és igy kellett azt boglyákba, vagy pajtákba helyezni, akkor a kisgazda helyesen teszi, ha etetéskor a szénát felszecskázza és leforrázza, mert igy a szénában lévő lárvákat és csigákat a legbiztosabban elpusztithatja.

Nagyobb gazdaságokban a széna párolását, füllesztését is megkisérelhetik. Ennyit mondhatok vázlatosan a mételykór elleni védekezésről. A magam részéről, amidőn a községek gazdaközönségének figyelmét az elmondottakra felhivom, ajánlom, hogy minden közbirtokosság és község kövessen el mindent a mételykór irtására, melynek legegyszerübb és legolcsóbb és emellett igen könnyen kivihető módja a legelőknek rézgálicos oldattal való fertőtlenitése lenne. Ha csak minden érdekelt gazda ¼ kgm. rézgáliccal és 1—2 órai munkával járul a legelők és rétek mételymentesitésének aktiójához, akkor igen sok költségtől és szomoruságtól óvhatjuk meg magunkat. Községeink lakossága, legyen az akár kis- akár nagygazda, tudják, hogy minő óriási értékek mentek a legutóbbi járvány alkalmával veszendőbe. Az ő érdekük és vele egyetemben a mi érdekünk is, hogy azt a nagy nemzeti kincset, mely az állatállományban rejlik, a jövőnek megmenthessük.

— Képviselőnket, Schandl államtitkárt alelnökké választotta a római nemzetközi mezőgazdasági kongresszus. A nemzetközi mezőgazdasági kongresszust nagy ünnepségek keretében nyitották meg Rómában az olasz király jelenlétében. Érdekes és Magyarország megbecsülését jelenti, hogy a kongresszus elnökségébe megválasztották magyar részről *Schandl* Károly földmivelésügyi államtitkárt, kerületünk országgy. képviselőjét is alelnöknek. Vogue márki beszédében nagy elismeréssel méltatta a mezőgazdák két nagy halottját, *Darányi* Ignácot és *Lusatiit.* Rámutatott arra, hogy Darányi elnökölt az 1896. évi mezőgazdasági nagygyülésen. Hangsulyozta, hogy megemlékezésével az *egész világ tisztelét tolmácsolja Darányi Ignác emlékezete iránt.* A megemlékezésért a magyar kormány nevében Schandl államtitkár mondott hálás köszönetet. A nemzetközi mezőgazdasági kongresszus tagjait az olasz király is fogadta a királyi palotában.

†

Mindazoknak, kik felejthetetlen feleségem, illetve édes anyánk:

SZABÓ IMRÉNÉ

szül. FODOR MÁRIA

elhunyta alkalmával bennünket részvétükkel felkerestek s ezáltal fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek, ezuton mondunk hálás köszönetet.

Somlóvásárhely, 1927. jun. 8.

A Szabó-család.

HIREK

— Urnapi körmenet. E hó 16-án a katholikus egyház ünnepies körmenetben hordozza körül a legméltóságosabb Oltáriszentséget, amelyben hitünk szerint az Ur Jézus saját szent testét és vérét hagyta nekünk. Ünnepeljük meg méltóan az égi és földi király eme diadalutját. Ő legyen a mi királyunk, aki előtt hódolunk és megalázkodunk. Istentisztelet sorrendje a következő lesz Devecserben: Fél 8-kor csendes szentmise, 9 órakor ünnepélyes szentmise, utána körmenet, amikor is fehér ruhás leányok hintenek virágot amerre az Oltáriszentséget viszik. Négy világtáj felé felállított sátoroknál áldás lesz.

— Tanitóköri gyülés. E hó 8-án a devecseri esperesi kerület róm. kath. tanitókerülete gyülést tartott a devecseri róm. kath. elemi iskolában. 9 órakor szentmisét mondott *Antal* Lajos esperes. A kerülettanitói és papsága teljes számban jelenvoltak. Az elnök, *Benedek* Lipót keresetlen szivből jövő szavakkal üdvözölte az egybegyült tanitóságot és a kerület megértő és együttműködő papságát. Majd pedig a tanitói hivatás szépségeit ecsetelte, buzditva a tanitóságot lelkiismeretes munkára. Majd pedig *Antal* Lajos esperes, egyházi elnök üdvözölte a tanitóságot, kérve őket a papsággal való további együttműködésre. Ezután következtek a különféle felolvasások, beszédek és mintatanitások, melyek mindvégig lekötötték mindenki figyelmét. Különösen ki kell emelni *Kató* Géza apácatornai kántortanitónak a tatárjátásról tartott mintatanitását. Röviden, de velősen tárgyalta, festette meg a tatárdulást és annak következményeit. Különféle hasznos inditványok után a gyülés a Hymnus eléneklésével és imával végződött. Utánna bankettre gyültek össze, ahol lelkes pohárköszöntők hangzottak el és késő délutánig barátságosan elszórakoztak.

— Ref. esperes választás. Rövid időn belül betöltésre kerül a *Kiss* József halálával megüresedett pápai ref. esperesi állás. Legkomolyabb jelöltként emlegetik a járásunkbeli *Végh* János adorjánházai lelkészt, aki nagy tudásával, emberszeretetével valóban méltó erre a diszes állásra.

— Jubileum. A devecseri kath. legényegylet kiküldöttei *Jakab* Gyula egyházi elnök vezetése mellett, pünkösd napján Nagykanizsára utaztak, hogy részt vegyenek az ottani legényegylet fennallásának huszonöt éves jubileumán. Az egyesületet kiváló szeretettel fogadták és megvendégelték. Sok tapasztalattal és ismerettel gyárapodva tértek vissza Devecserbe, ahol mar az állomáson számosan üdvözölték a visszatérteket.

— A veszprémi lovasünnepély. Junius hó 5-én tartotta a ceglédi gazdaifjak egyesülete lovasünnepélyét a jutasi altisztképző intézet növendékeivel karöltve az intézet lovardájában. A délelőtti eső, mely a vidéki közönséget távoltartotta a bementeltől, nem akadályozta meg az ünnepély megtartását, melyen vármegyénk előkelőségei s a különböző járási gazdasagi társadalmak nagy számban jelentek meg. Sajnos, járásunk gazda-közönsége csak elenyésző csekélységben, Devecser község jómódu gazdái pedig egyáltalán semmi érdeklődést nem tanusitottak az ünnepség iránt, melyen a ceglédi gazdaifjak s a jutasi altisztképző növendékei lovasbravurjaikkal bámulatba ejtették a jelenlevő közönséget s felejthetetlen perceket szereztek vármegyénk közönségének. A ceglédi ifjak vezetője *Rudnyánszky* ny. huszárszázados volt, kit lóháton kisért utjában 9 éves *Tamás* fiacskája, ki fiatalsága dacára is ügyes mutatványaival ragadta meg a közönseg figyelmét.

— Gyógyszertár vizsgálat. Dr. *Vadnay* Szilárd m. kir. egészségügyi főtanácsos, vármegyei főorvos es *Belak* Endre járási főszolgabiró az elmult napokban tartották meg a szokásos évi gyógyszertárvizsgálatot a devecseri és somlószőllősi gyógyszertárakban. A látottak és tapasztaltak felett elismerésüket nyilvánitották a két gyógyszertár tulajdonosa: Balogh Mihály gyógyszerész előtt.

— Tüzoltók mulatsága. A halimbai önk. tüzoltóság pünkösd napján Sulyok József vendéglőjében jól sikerült táncmulatságot, rendezett. A mulatságon megjelent dr. *Jókay-Ihász* Miklós orsz. képviselő is, aki nagyobb összeget ajándékozott az egyesület felszerelésének gyarapitására. — Ugyancsak a pünkösdi ünnepekben volt táncmulatsága a dabronyi és tósokberéndi tüzoltó testületeknek is.

— Iskolai vizsgák. E hónap 17-én, 18-án lesznek a vizsgák a devecseri róm. kath. elemi iskolában. 17-én a második, negyedik, ötödik és hatodik osztályokban, 18-án pedig az alsóbb osztályokban. 19-én, vasárnap az iskolaév ünnepélyes befejezése. Fél 8 órakor szentmise és Te Deum. Ezután két és fél hónapra távol lesznek a kis nebulók az iskolától. Ti legyetek jó szülők és gondviselők a nyári időben gyermekeitek tanitói. Ne engedjétek, hogy amit a tanitó és hitoktató 10 hónapon belenevelt gyermekeitekbe, az két hónap alatt teljesen elvesszen. Vasár- és ünnepnapon küldjétek őket szorgalmasan templomba és otthon mindig kérjétek számon gyermekeitektől, hogy mit hallottak és láttak a templomban.

— Tüzek. A mult szombati zivatar nyomán környékünkön három helyen is felröppent a vereskakas. Somlójenőn néhány szalmakazal lett a lángok martaléka; a zalamegyei Nyirádon a villamcsapás pusztitott el két pajtát s ugyancsak a villám megrongálta a gyepükajáni templomot is.

— Áthelyezett vásár. A vármegye alispánja megengedte, hogy Tüskevár községnek pünkösd másnapjára esett országos vásárja hétfőn, e hó 13-án legyen megtartható.

— Turisztika. Az országos turista egyesület ajkacsingervölgyi csoportja pünkösd napján *Bugsch* László bányatitkár vezetésével jól sikerült turista-kirándulást rendezett a Somlóra. A kedélyes hangulatban eltöltött kirándulás után a turisták Devecserben a Vági-étteremben közebédre gyültek össze.

— Kisgyermekek halála. A szülői gondatlanságnak már számtalan gyermekélet esett áldozatul. Ezen a héten három ilyen gondatlanságból történt sulyos balesetről kell beszámolnunk. Bódén *Mercz* Jánosné 9 hónapos kis gyermeke a bölcsőből kihajolva, a tüzhelyen levő másfélliternyi forró kávét magára rántva, oly sulyos égési sebeket szenvedett, hogy sérüléseibe másnap belehalt. Ajkán *Bognár* Ferenc bányász 20 hónapos fiá, Devecserben pedig *Erdélyi* Gyula napszámos 2 esztendős gyermeke lugköoldatot ivott. Előbbi egy napi szenvedés után meghalt, az utóbbit pedig a helybeli Berta-kórházban ápolják. A szülők ellen megindult a vizsgálat.

— Hullarablók. Kislődön a közelmultban elhunyt *Lisznyay* Sebestyén 75 éves földbirtokos. Temetése után suttogni kezdték a faluban, hogy abban a kabátban, melyben a halottat eltemették, nagyobb összegü pénz van. Ismeretlen tettesek azután felásták a sirt s ujra betemették. A csendőrség erélyes nyomozást inditott a hullarablók kideritésére.

— Erzsébet Királyné Szálló Budapest, IV. Egyetem-utca 5. Elsőraugu családi szálló a Belváros központján. 100 szoba, központi fütés, vizvezetékes mosdók, lift, fürdőszobák. Egy ágyas szobák 5—9 P-ig, két ágyas 6—12 P-ig. A szállóban van közkedvelt étterem, kávéház, sörözö pince. Saját termésü somlói borok. Esténkint a legjobb cigányzene. *Szabó Imre tulajdonos.*

— Fogorvosi értesités. Dr. *Mosonyi* Dezső Devecser, Damjanits-u. Bellavits-szállodában naponta 3—6 óra között rendel fogbetegeknek és a legmodernebb sebészi és prothetikai munkát végzi.

— A váltóbélyegilleték leszállitása. A pénzügyminiszter 75600 számu rendeletével, a belföldön kiállitott és belföldön fizetendő, félévnél nem hosszabb lejáratu váltók illetékét az eddigi 100 pengőnkénti 20 fillérről, 100 pengőnként 10 fillérre szállitotta le.

— A devecseri anyakönyv. *Születés:* Boros Erzsébet napsz. r. k. leánya Ilona, máj. 18. — Pápai István napsz. és neje Hujbert Katalin r. k. leánya Mária, máj. 30. *Házasság:* Molnár Ferenc cipész, Veér Elonóra jun. 4. *Halálozás:* Gerecs Irma 1 hónapos jun. 1., veleszületett gyengeség.

— Hangversenyekhez, mulatságokhoz, kerti és egyébb ünnepélyekhez az ajkacsingervölgyi bányászzenekar fuvós és vonós zenészei jutányos dijazás mellett az ajkacsingervölgyi zeneegylet vezetőségénél igényelhetők.

— Állategészségügy. A devecseri járás területén a következő községekben van állatbetegség. *Veszettség:* Adorjánháza, Kislőd, Somlószőllős és Somlóvásárhelyen. *Sertésvész:* Nagykamondon.

— Piaci gabonaárak. 1927. junius 9-én. Buza 31—32 P, rozs 29—30 P, zab 27—28 P, tengeri 28—29 P, árpa nem volt.

— Temetésekhez az ajkacsingervölgyi temetkezési egylet halottaskocsiját szivesen rendelkezésre bocsátjuk mérsékelt kölcsöndij lefizetése mellett. Érdeklődők forduljanak ezen egylet vezetőségéhez Ajkacsingervölgyre.

Fajtiszta nyultenyészet (bécsi kék, bécsi fekete, belga óriás) 24 darab, a hozzávaló ketreccekkel eladó. Cim a kiadóban

Egy bünper a XVIII. századból.

Közli: Balassa Jenő dr.

(Folytatás és vége.)

E fölött, a mult 1795-ik Esztendőben két rossz Lovat egy Kocsival Feleségestül együtt Szántódrul Ns. Zala Vármegyébül jövén a Rab Személy a midőn a Kupi helységben érkezett volna, ottan kupi lakos Szabó Mártonnak két jó Lovait el lopta, a maga két rossz Lovait pedig ottan hagyta, és igy ezen két Gonosz tettelvel f·leb·rattyait megkárositani meg nem félemlett. Jól lehet ugyan a Rab Személy az első rendbeli Városlődi Lovaknak eltolvajlását tagadná, de mivel ezen környüállás, hogytudni illik azon Városlődi Szekéren, melybe az kérdésbeli Lovak bevoltak fogva, egy Pakrocz, és egy Zsák is volt, illyetényeket pedig meg vallya, nem kevéssé terhelné a Rab Személyt, hogy valamint a Zsákot és Pakróczot a kocsirul levette és eladta, ugy a Lovakat is nem más, hanem a Rab Személy lopta el és hozta a föllebb emlitett veszedelembe. A mi pedig-len a Kupi helységbül eltolvajlott két Lovakat illeti, az csaknem megvilágosittatnék a Rab Személy vá·lásának környül állásaibul, egyszersmind pedig a B. bötü a'att foglalt bizonság Levélbül, azt pedig, hogy Farkas Kata is a Rab Személynek Felesége ezen alkalmatossággal együtt volt a Férjével, maga Farkas Kata a C. bötü alatt foglalt önnön vallásában megvallaná, innend világosan következik, hogy a Rab Személy azon Kupi Lovakat egyakarattal vihette, és lophatta el Farkas Kata Feleségével. Terheli továbbá a Rab Személynek Vági Mihálnak sorsát az is, hogy noha és mar ennek előtte is hasonló tolvajságáért a Ns. Vármegye Tömlöczében sanyargatlatott és 60 korbács ütésekkel megbüntettetett, mindazon által nem hogy életét megjobbitotta volna, sőt inkább a Tömlöczbül való kiszabadulása után mingyárt ujabb és ujabb tolvajságokat el követni nem irtózott, kevés reménység levén tehát már megjobbulása felül az eddig szenvedett 17 Holnapi raboskodásán felül, még egy Esztendő béli rabságra, és 100 Korbács ütésekre, felit, ötvenet most itt Pápán a közönséges Piarczon, más felit pedig ötvenet, egy esztendőnek elfolta után az Ugodi Helység szinin elveendőkre, Farkas Kata pedig a Rab Személynek házas és tolvajtársa, azon okbul, hogy ez volna első cselekedete, 60 Korbács ütésekre, felit, harmincat most itt a Pápai Piarczon, másik felit pedig harmincat egy Hónap mulván az Ugodi Helység szinin elveendőkre, ezen kivül a kárnak, mely a D. bötü alatt 70 frtra törvényesen megállapittatott megtérítésére itéltetnek, azután pedig a büntetéseknek kiállása után, maguk megjobbulása reménysége alatt, szabadon bocsájtatnak.